

FARGA DEL MADRIU

Programa de conservació, estudi i revaloració (2021-2024)
Resultats 2021 i projecte 2022

FARGA DEL MADRIU

Protecció patrimonial

- La farga i el martinet conformen un jaciment declarat BIC en la categoria de jaciment arqueològic (VM-138),
- S'inscriuen en el paisatge cultural de la VMPC, BIC inscrit a la llista del patrimoni de la humanitat,
- Integren una zona definida com a reserva patrimonial / arqueològica (ZRA) pel Pla de conservació de la VMPC,
- La zona de la farga reuneix un conjunt patrimonial siderúrgic, agropecuari i viari.

Valors patrimonials

- És un jaciment destacat de la història del paisatge cultural declarat,
- És un jaciment nacional singular, no n'existeix cap altre conservat íntegrament (Farga i entorn),
- És un exemple únic de farga a la catalana del segle XVIII. L'estudi d'aquesta tipologia és inèdita als Pirineus,
- La conservació i la configuració del jaciment són exemplars per assegurar un estudi paleosiderúrgic global,
- Els vestigis arqueològics ubicats en la ZRA de la Farga cobreixen prop de sis segles d'història de la VMPC,
- El conjunt patrimonial és representatiu de la diversitat temàtica de la VMPC.

FARGA DEL MADRIU

Una prioritat patrimonial de la VMPC

- L'activitat siderúrgica és la que proporcionalment ha deixat més estructures a la VMPC,
- El pla de conservació de la VMPC determina que té una prioritat alta i molt alta,
- És la primer programa integral i es centra en una de les estructures emblemàtiques de la vall,
- Conèixer de primera mà l'activitat siderúrgica entre els segles 18 i 19. Com va configurar, en part, la personalitat de la societat pirinenca, i andorrana en particular

Un projecte exemplar

- Programa integral que inclou la documentació, l'estudi, la conservació, la valorització i la difusió,
- Complir amb el grau d'excel·lència que implica el seu reconeixement internacional,
- El programa s'ajusta als criteris de Patrimoni Mundial i dels Itineraris Europeus,
- Implica respectar l'autenticitat mitjançant l'ús de tècniques i materials tradicionals,
- Requereix la intervenció de personal especialitzat (Patrimoni Cultural, ABPS i CNRS/IRAMAT),
- Exigeix de generar tota la documentació patrimonial justificativa (memòria del BIC).

FARGA DEL MADRIU

Un projecte transversal

- Des de l'inici és un exemple de col·laboració entre les administracions,
- Transversalitat entre especialistes (mestres artesans, especialistes del patrimoni, científics).
- Entendre la siderúrgia de la VMPC i la seva interrelació amb les altres activitats.

Una nova eina per difondre els valors i els atributs de la VMPC

- 2019 la Comissió de gestió va entrar com a membre de la Ruta del ferro dels Pirineus,
- 2019, el Ministeri de Cultura i la Comissió creaven l'itinerari de la siderúrgia del Madriu,
- Crear un nou punt d'interès turístic a la Vall que permeti diversificar els fluxos i les activitats,
- Millorar l'itinerari de la VMPC i generar un circuit circular a la part mitjana de la Vall,
- Participar al desenvolupament d'un itinerari transfronterer regional.

Programa de Conservació, Estudi i Revaloració

FARGA DEL MADRIU

Un projecte que volem que tothom pugui conèixer de primera mà

- Durant tot el mes d'agost, es faran visites guiades obertes a tothom que s'apropi a la Farga Madriu cada dijous, de 15h a 18h,

2024-25. Un producció final diversificada

- Una senyalística destinada al visitant espontani,
- Edició d'una guia de l'itinerari de la VMPC,
- Una visita virtual del jaciment,
- Edició d'una monografia del Patrimoni Cultural,
- A més llarg termini, una publicació virtual sobre l'itinerari transfronterer regional.

Farga del Madriu

Visites guiades al jaciment

Cada dijous del mes d'agost del 2022 de 15:00 a 18:00

VIDEO

L'arqueologia al servei de la conservació

Govern d'Andorra

Vall del
Madriu-Perafita-Claror

Ruta del Ferro als Pirineus

Cultural route
of the Council of Europe
Itinéraire culturel
du Conseil de l'Europe

FARGA DEL MADRIU

2021

- Excavació de la ferreria, inici dels treballs en el primer conjunt ramader i de la casa de la farga, inici de l'estudi paleosiderúrgic.

2022

- Excavació de la farga i de la casa de la farga, segona fase de l'estudi paleosiderúrgic.

2023

- Tancament de l'estudi paleosiderúrgic, acabament de l'excavació del primer conjunt ramader, documentació del segon conjunt i dels accessos, tancament de la memòria científica.

2024

- Seguiment i direcció dels treballs de posada en valor, explotació i publicació dels resultats.

Govern d'Andorra

Vall del
Madriu-Perafita-Claror

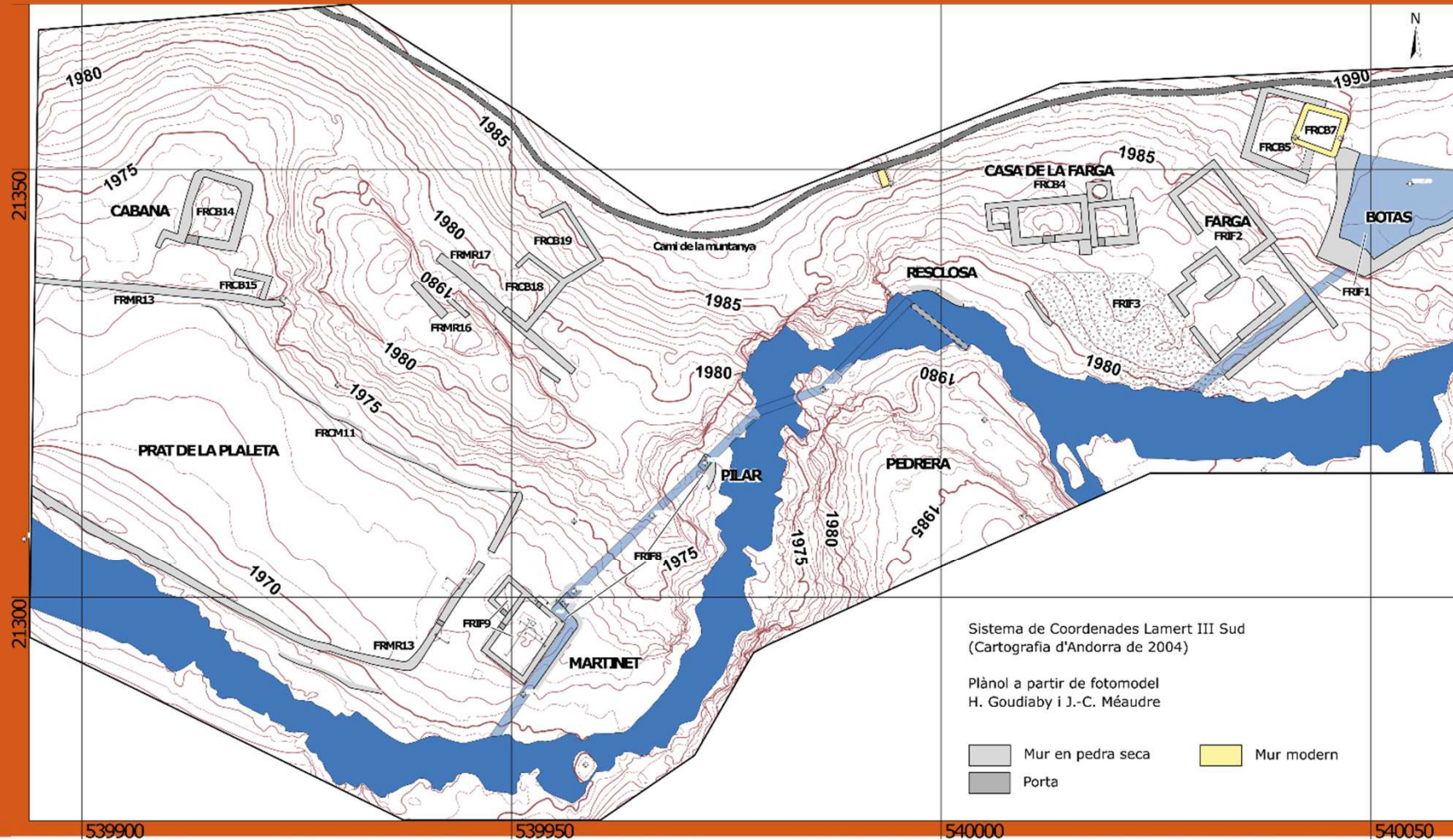
Ruta del Ferro als Pirineus

Cultural route
of the Council of Europe
Itinéraire culturel
du Conseil de l'Europe

FARGA DEL MADRIU

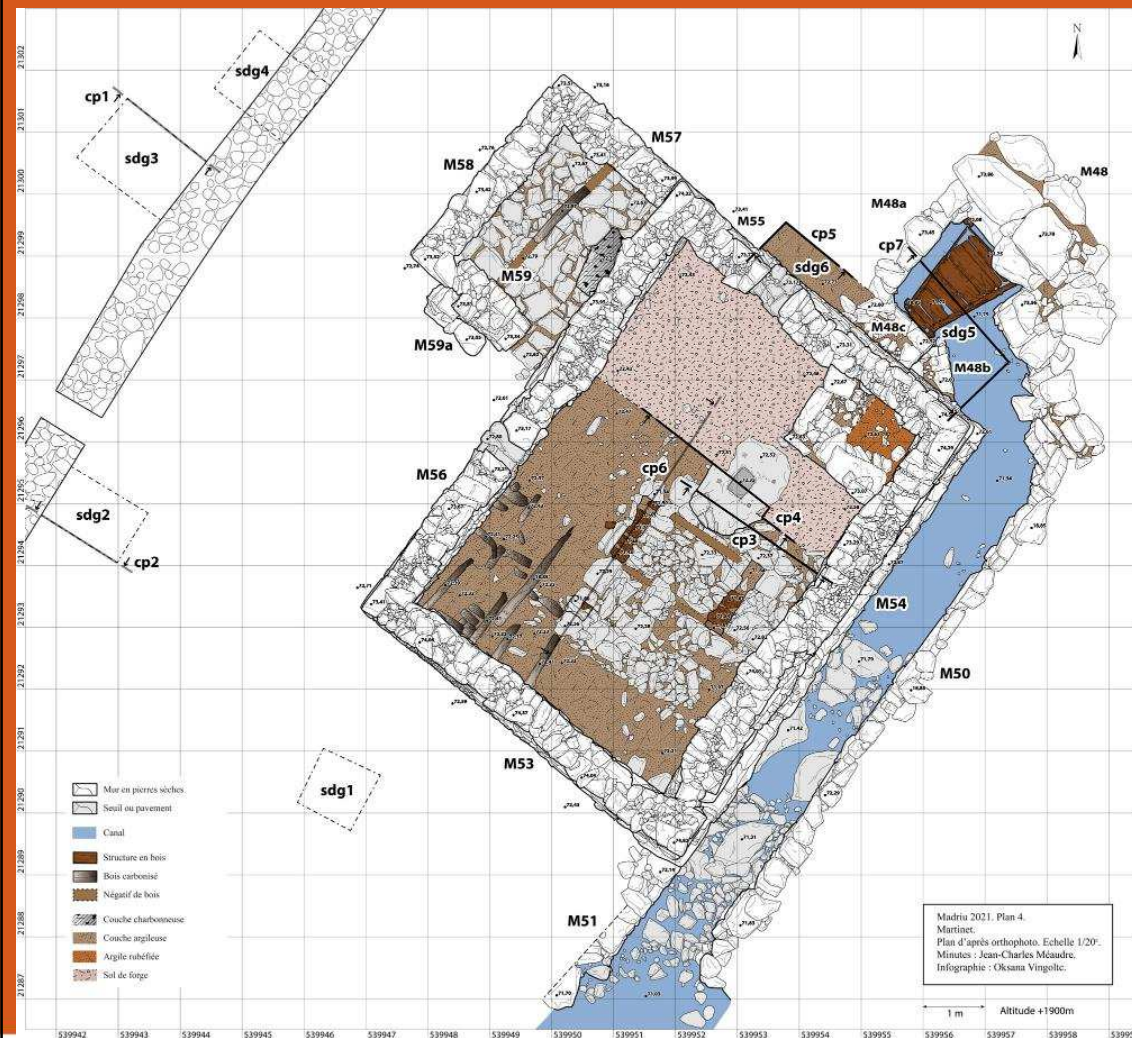
Resultats excavació 2021

Programa de Conservació, Estudi i Revaloració

FARGA DEL MADRIU

Sector Martinet

Govern d'Andorra

Vall del
Madriu-Perafita-Claror

Ruta del Ferro als Pirineus

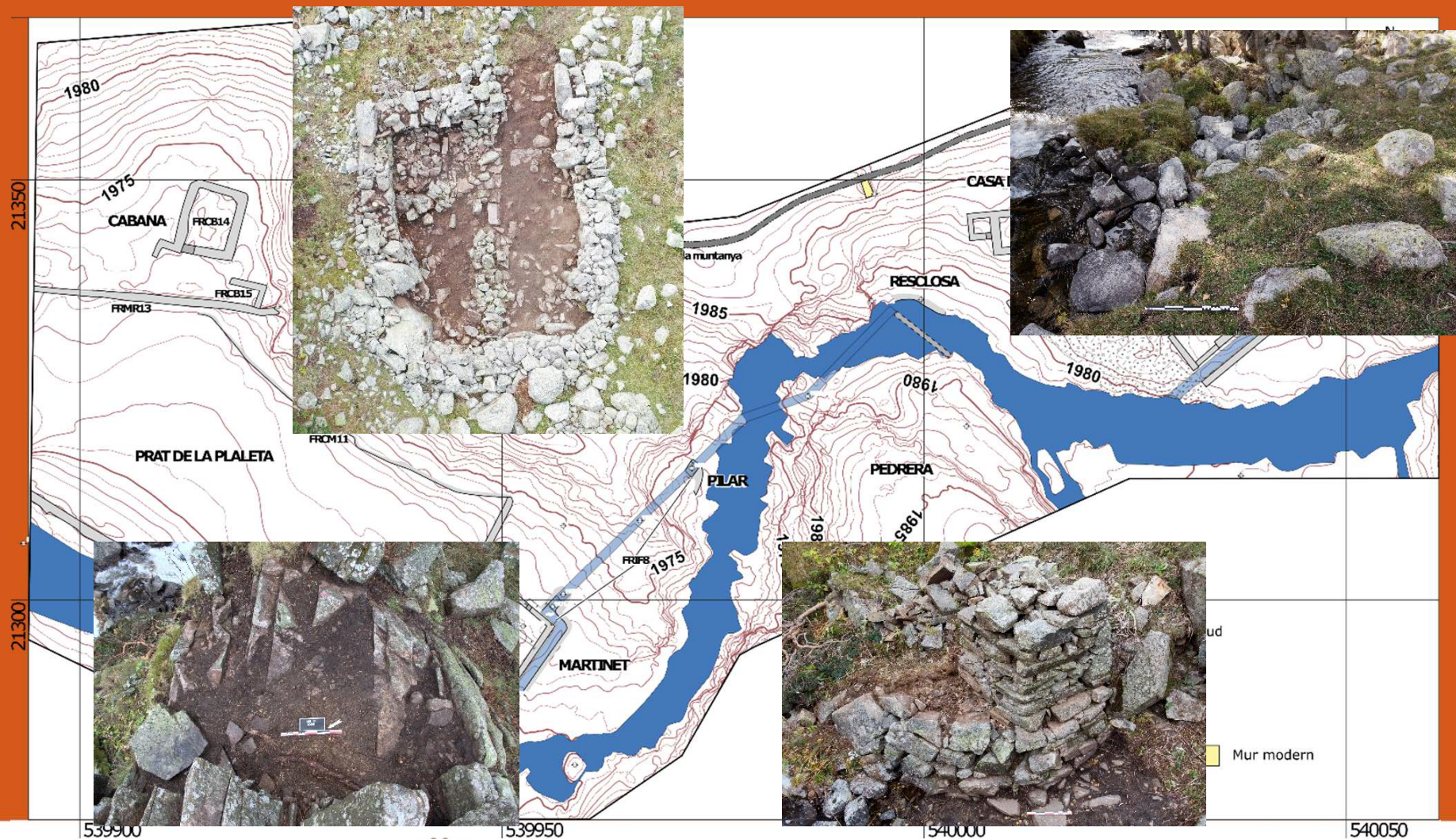
Cultural route
of the Council of Europe
Itinéraire culturel
du Conseil de l'Europe

COUNCIL OF EUROPE
CONSEIL DE L'EUROPE

FARGA DEL MADRIU

Sector Martinet/Prat de Paleta

Govern d'Andorra

Vall del
Madriu-Perafita-Claror

Ruta del Ferro als Pirineus

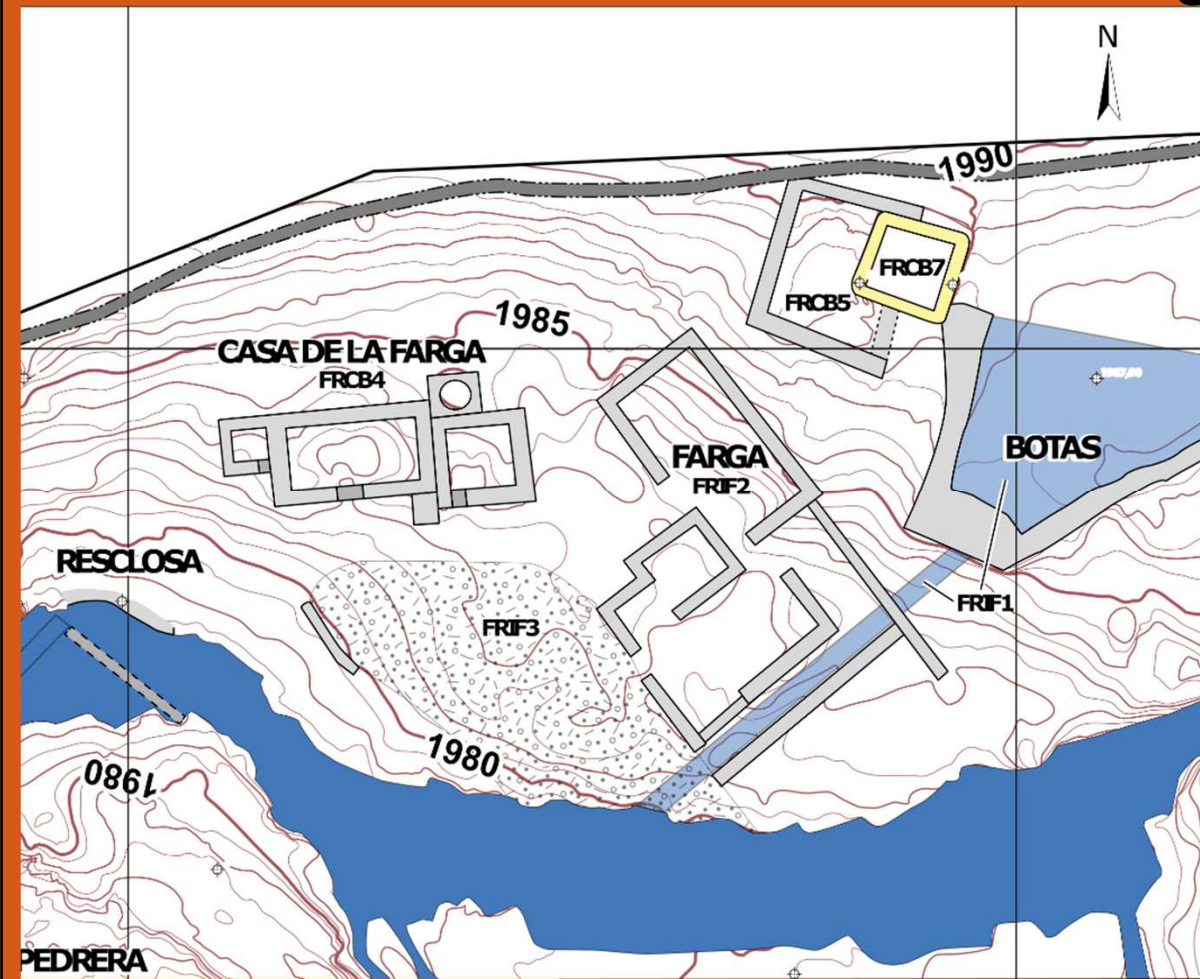
Cultural route
of the Council of Europe
Itinéraire culturel
du Conseil de l'Europe

COUNCIL OF EUROPE
CONSEIL DE L'EUROPE

FARGA DEL MADRIU

Sector Farga

Programa de Conservació, Estudi i Revaloració

Govern d'Andorra

Vall del
Madriu-Perafita-Claror

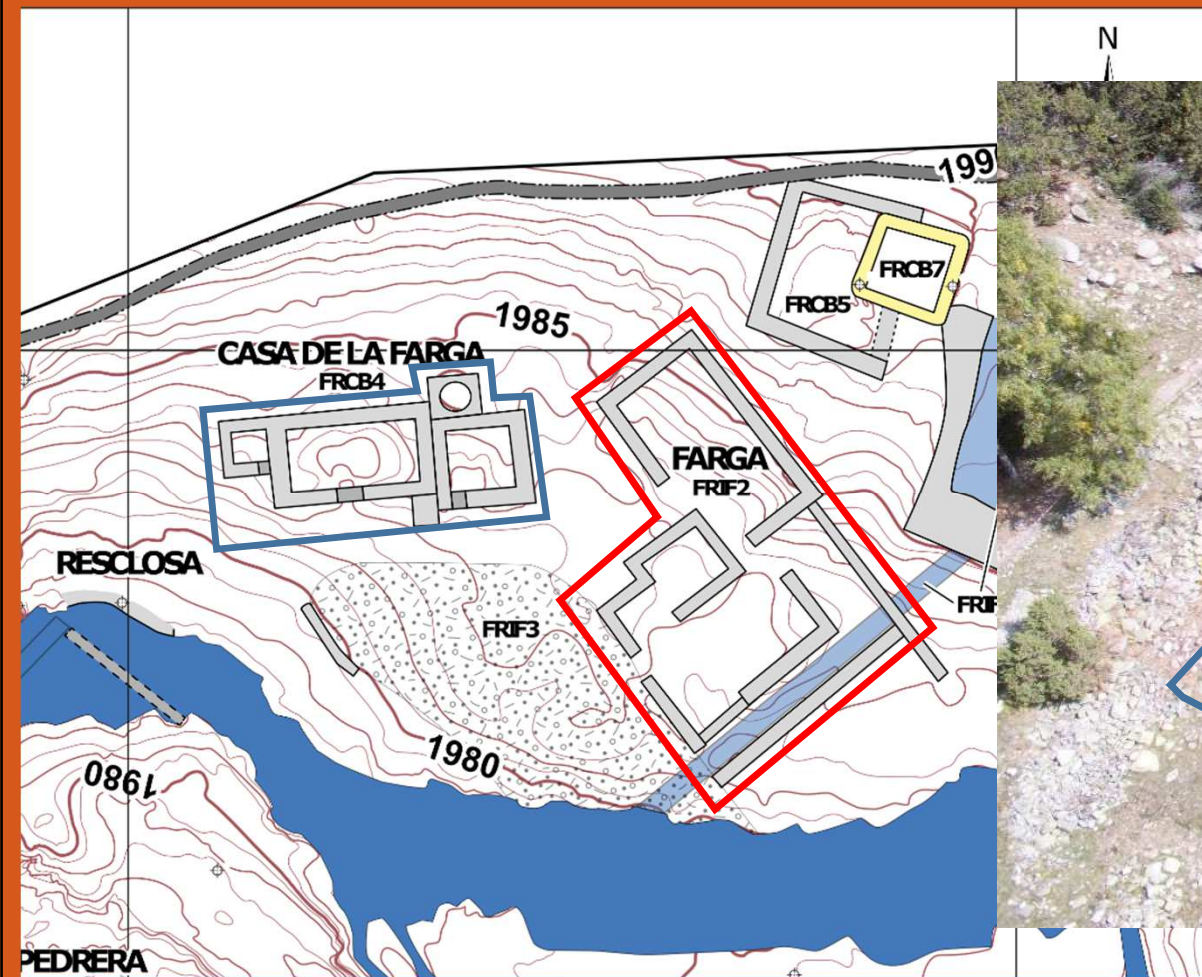
Ruta del Ferro als Pirineus

Cultural route
of the Council of Europe
Itinéraire culturel
du Conseil de l'Europe

FARGA DEL MADRIU

Projecte excavació 2022

Govern d'Andorra

Vall del
Madriu-Perafita-Claror

Ruta del Ferro als Pirineus

Cultural route
of the Council of Europe
Itinéraire culturel
du Conseil de l'Europe

Intervenció de conservació del 2021 Prat de Paleta (F1) i Botàs de la farga

Govern d'Andorra

Vall del
Madriu-Perafita-Claror

Ruta del Ferro als Pirineus

Cultural route
of the Council of Europe
Itinéraire culturel
du Conseil de l'Europe

FARGA DEL MADRIU

13/09/21

Estat inicial

04/11/21

Original

Comparatiu, anastilosi final

2021 - El mur de tancament del Prat de Paleta

- Original de 26 metres de llarg.
- S'han restituit 15 metres de paret amb una amplada d'uns 70 cm i uns 60 cm d'alt.
- 6 m³ de pedra, al voltant de 15 tones.
- Tècnica a doble parament i cristal·lització mitjançant introducció d'un coronament.
- S'ha restituit una entrada. Preservació i col·locació dels brancals originals amb la tècnica de la "calada".

Obertura sud, "calada" restituïda

Govern d'Andorra

Vall del
Madriu-Perafita-Claror

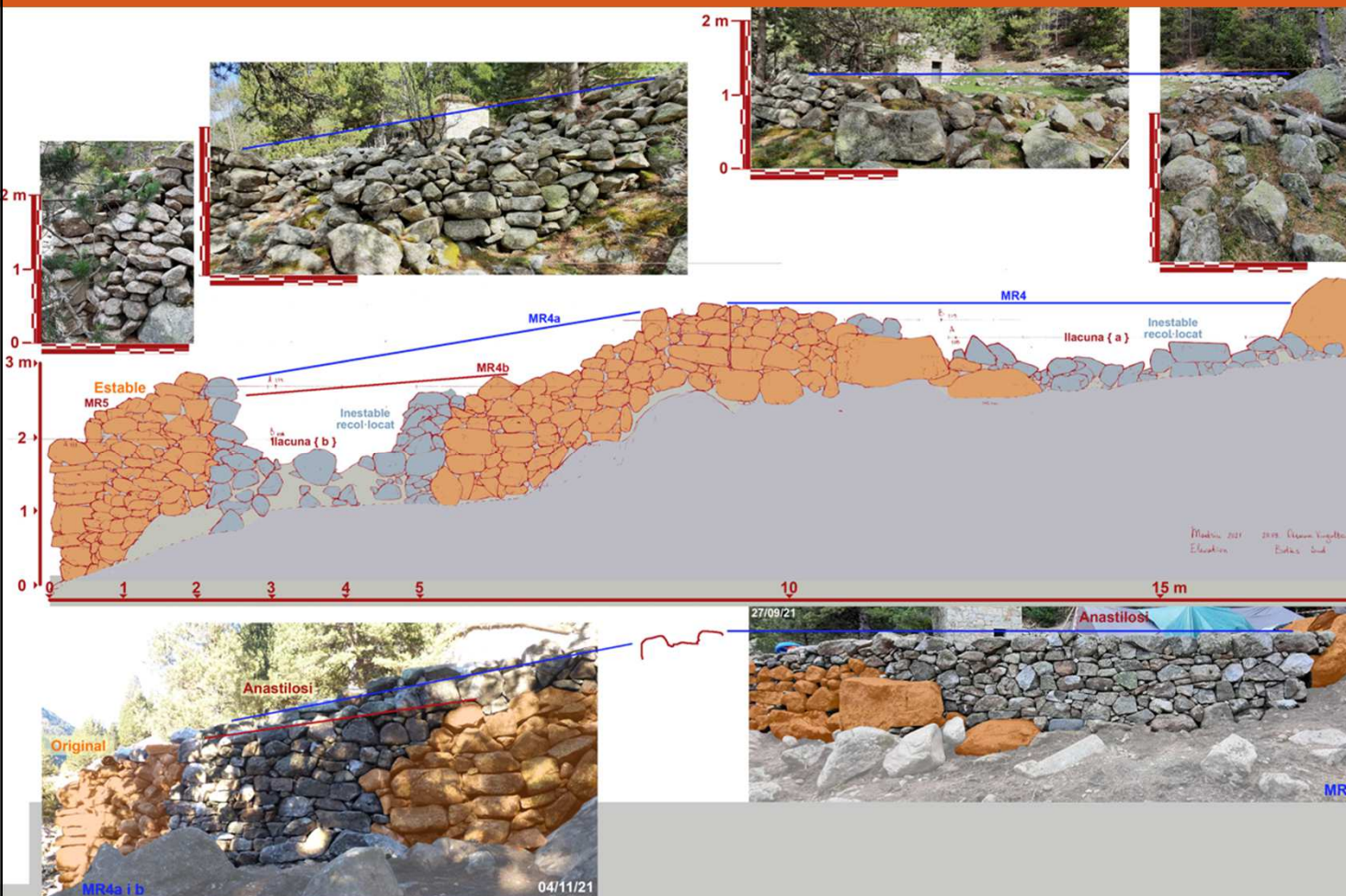

Ruta del Ferro als Pirineus

Cultural route
of the Council of Europe
Itinéraire culturel
du Conseil de l'Europe

FARGA DEL MADRIU

2021 - El mur sud del botàs

Les tasques relacionades amb l'arquitectura de pedra seca s'han desenvolupat en uns 125 m² i el volum d'edificació restaurat o restituït (anastilosi) és d'uns 69 m³ (unes 177 tones).

Govern d'Andorra

Vall del Madriu-Perafita-Claror

Ruta del Ferro als Pirineus

Cultural route of the Council of Europe
Itinéraire culturel du Conseil de l'Europe

FARGA DEL MADRIU

13/07/21

04/11/21

2021 – L'antepara i el mur oest del botàs

- S'han corregit totes les patologies.
- El grau d'afectació era superior al que s'esperava, en alguns trams de més del 80%.
- S'ha restaurat la totalitat del basament del botàs.
- La tècnica de murs autoportants ha consolidat els trams originals.
- S'han restituït els coronaments.
- Els objectius del 2021 s'han complert al 100%.

Restitució del mur est del botàs (FRIF1 - MR 7)

Govern d'Andorra

Vall del
Madriu-Perafita-Claror

Ruta del Ferro als Pirineus

Cultural route
of the Council of Europe
Itinéraire culturel
du Conseil de l'Europe

COUNCIL OF EUROPE
CONSEIL DE L'EUROPE

Projecte de conservació del 2022 La ferreria de la farga

Govern d'Andorra

Vall del
Madriu-Perafita-Claror

Ruta del Ferro als Pirineus

Cultural route
of the Council of Europe
Itinéraire culturel
du Conseil de l'Europe

FARGA DEL MADRIU

Vestigis de la ferreria del Madriu (abril del 2022)

Projecte de conservació 2022

D'acord, respectivament, amb el valor universal excepcional reconegut per l'estament internacional i amb el caràcter patrimonial del lloc, la vocació del programa és salvaguardar l'autenticitat dels testimonis històrics materials.

Consegüentment, no es planteja exhaurir el jaciment, ni tampoc es preveu la reconstrucció o restitució dels volums inicials de la fàbrica.

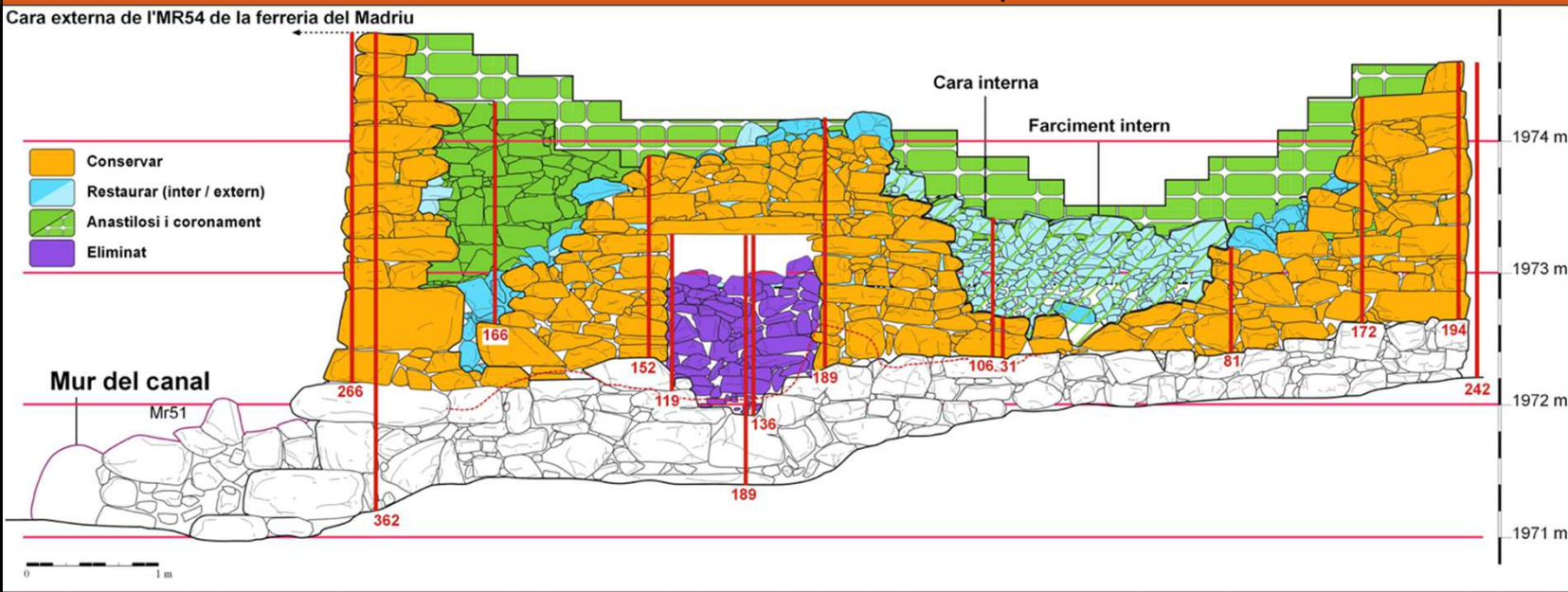
La finalitat del projecte és aturar la destrucció corregint les patologies, cristal·litzar les estructures existents i facilitar un manteniment passiu del jaciment.

FARGA DEL MADRIU

Projecte de conservació 2022

La restauració sempre té un caràcter excepcional i, en qualsevol cas, s'ha de justificar el tipus d'intervenció escollida. Aquí s'han establert diferents criteris segons el grau d'intervenció necessari per salvaguardar les restes arqueològiques:

- Conservació;
- Restauració;
- Anastilosi, per a la qual només s'admeten 2 casos:
 1. El segment de mur es conserva, però ha perdut la seva cohesió i s'ha de desmuntar perquè resulta impossible preservar-lo mitjançant la seva restauració.
 2. El mur ja ha col·lapsat i la llacuna arquitectònica s'ha de restituir per assegurar la salvaguarda dels trams de murs mitgers preservats.

Govern d'Andorra

Vall del
Madriu-Perafita-Claror

Ruta del Ferro als Pirineus

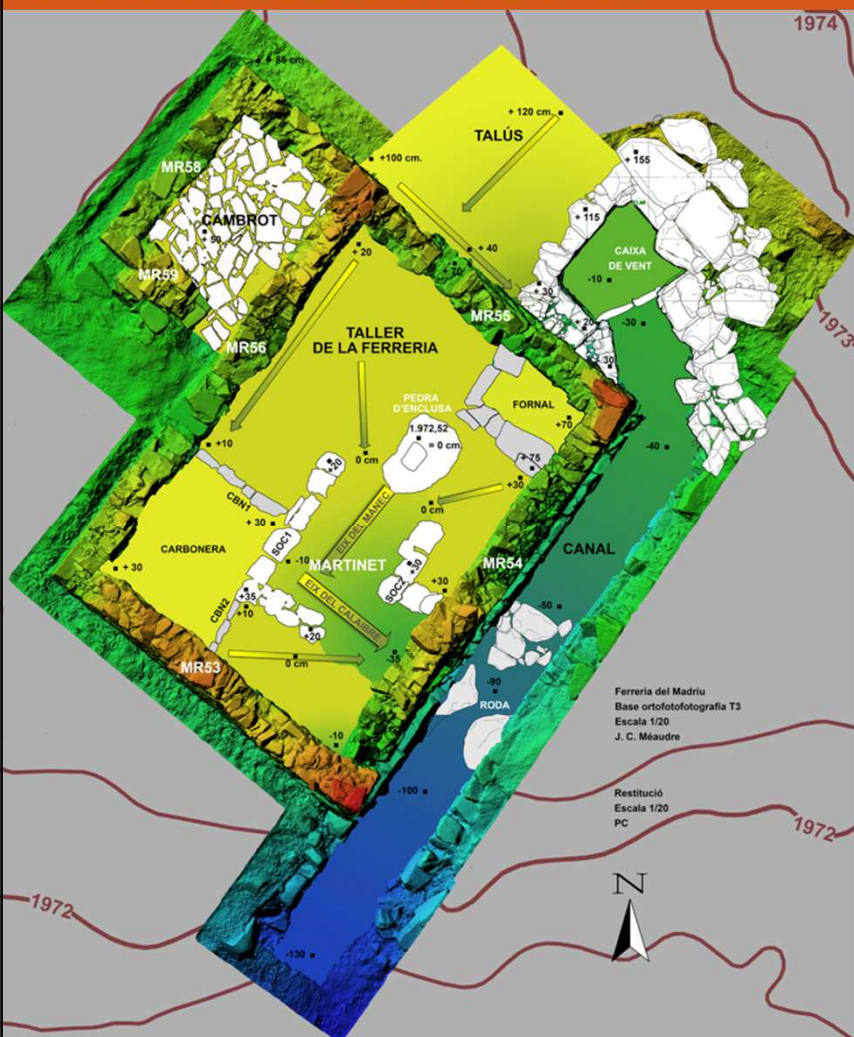

Cultural route
of the Council of Europe
Itinéraire culturel
du Conseil de l'Europe

COUNCIL OF EUROPE
CONSEIL DE L'EUROPE

FARGA DEL MADRIU

Projecte de conservació 2022

Protecció de la reserva arqueològica i posada en valor per facilitar-ne la lectura:

- Els elements originals que no presenten perill es deixaran vistos;
- Es protegiran els elements de fusta restituint les condicions climàtiques que els han preservat;
- Es recrearà la planta del martinet sobre l'estrat de protecció;
- Es generaran les pendents per evacuar les aigües de pluja;
- Adequació de l'entorn proper. Retorn a l'estat 0;
- Plantació d'una coberta vegetal autòctona (tardor);
- Protecció contra la intrusió de bestiar gros (tanques).

Govern d'Andorra

Vall del Madriu-Perafita-Claror

Ruta del Ferro als Pirineus

Cultural route
of the Council of Europe
Itinéraire culturel
du Conseil de l'Europe

Gràcies per la vostra atenció!

Govern d'Andorra

Vall del
Madriu-Perafita-Claror

Ruta del Ferro als Pirineus

Cultural route
of the Council of Europe
Itinéraire culturel
du Conseil de l'Europe

